

OBRAZOVANJE ZA DEMOKRATIJU

Priredili Ana Kolaric i Dejan Ilic

- 5 BELEŠKA UZ OVAJ IZBOR
Dejan Ilic
- 9 O OVOM IZBORU
Ana Kolaric
- 13 CILJEVI OBRAZOVANJA – POJMOVNO ISTRAŽIVANJE
R. S. Pifers
- 49 OBRAZOVANJE, DEMOKRATIJA I JAVNI INTERES
Pet Vajt
- 67 REPRODUKCIJA U OBRAZOVANJU,
DRUŠTVU I KULTURI
Pjer Burdije i Žan-Klod Paseron
- 123 KLASA I PEDAGOGIJE: VIDLJIVE I NEVIDLJIVE
Basil Bernstein
- 153 ŠTA POSTMODERNISTI ZABORAVLJAJU:
KULTURNI KAPITAL I OFICIJELNO ZNANJE
Michael W. Apple
- 169 MULTIKULTURALIZAM I POSTMODERNA KRITIKA:
KA PEDAGOGIJI OTPORA I PREOBRAŽAJA
Peter McLaren

- 199 ZAJEDNIČKE ŠKOLE ZA RAZLIČITE IDENTITETE:
NACIONALNO JEDINSTVO I KULTURNA RAZLIKA
Walter Feinberg
- 247 NEGOVANJE ČOVEČNOSTI: KLASIČNA ODBRANA
REFORME U LIBERALNOM OBRAZOVANJU
Marta Nusbaum
- 277 DEMOKRATSKO OBRAZOVANJE
Ejmi Gatman
- 349 NE ZA PROFIT: ZAŠTO JE DEMOKRATIJI POTREBNA
HUMANISTIKA?
Marta Nusbaum
- 365 DEKLARACIJA O ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU
Akademski solidarnost
- 407 BELEŠKE O AUTORIMA

2

Objavlivanje ovog broja *Reči* podržali su

FOND ZA OTVORENO DRUŠTVO
2012. GODINA

Ministarstvo kulture Republike Srbije

Izdavač: "Fabrika knjiga", Beograd, Knez Danilova 55a, +381 11 3224577.

www.fabrikaknjiga.co.rs

Urednici: Aleksandra Bajazetov, Predrag Brebanović, Dejan Ilić,

Slavica Miletić

Glavni i odgovorni urednik: Dejan Ilić

Grafičko oblikovanje: Olivera Batajić Sretenović

Kompjuterska obrada: Radovan Galonja

Štampa: Standard 2, 2012

Cena ovog primerka je 750,00 dinara.

ISSN: 0354-5288

U godini jubileja, ovim brojem *Reči* “Fond za otvoreno društvo” i “Fabrika knjiga” žele da skrenu pažnju na važnost obrazovanja u savremenom društvu.

Povodom 20 godina delovanja “Fonda za otvoreno društvo”, a s obzirom na dosadašnju saradnju, izražavamo nadu da smo svojim radom doprineli rezultatima i ugledu institucije koja je značajno unapredila društveni život u Srbiji.

ZAŠTO OBRAZOVANJE?

Društvo dvadeset prvog veka nameće nove izazove koje pokreću procesi kao što su globalizacija, uticaj informacionih i komunikacionih tehnologija, upravljanje znanjem, migracije, intenzivne interakcije između različitih kultura i identiteta (etnički, verski, rasni, rodni...). U tom kontekstu, obrazovanje i učenje dobijaju nova značenja i nove zadatke u funkciji ekonomskog, socijalnog i ličnog razvoja.

Brz i stalni razvoj novih tehnologija traži novo obrazovno okruženje koje treba da odgovori na potrebu da se izgradi društvo zasnovano na znanju, društvo permanentnog i celoživotnog učenja. Izgradnja socijalno kohezivnog građanskog društva zahteva obrazovanje koje doprinosi formiranju aktivnih i odgovornih građana koji svojim delovanjem utiču na razvoj svoje zajednice i okruženja. Dinamika socijalnog života i interakcija u savremenom društvu postavljaju pred obrazovne politike i prakse zadatak razvoja znanja i veština koji će doprineti povećavanju interkulturalnih kompetencija, uvažavanja vrednosti različitih kultura i sposobnosti učenja na osnovu različitosti. Mera inkluzivnosti jednog društva proporcionalna je stepenu učestvovanja manjinskih i marginalizovanih zajednica u javnim poslovima i zastupljenosti njihovih interesa u političkim odlukama, a jednako dostupno kvalitetno obrazovanje za sve, kao osnovno ljudsko pravo, imperativ je stvaranja stabilnih, pravednih, otvorenih i demokratskih društava.

Društvo koje teži da bude demokratsko, otvoreno i ekonomski razvijeno gradi obrazovni sistem koji je dostupan svima i koji svojim kvalitetom omogućava da svaki pojedinac u obrazovnom sistemu stekne kompetencije koje će mu omogućiti da ojača i razvija svoje profesionalne i lične sposobnosti kao kvalitet aktivnog građanina i svoju konkurentnost na tržištu rada, stvara uslove za bolja i kvalitetnija radna mesta, formira radnu snagu koja je mobilna i u stanju je da prati sve veće i brže tehnološke promene. U tom kontekstu stvarna dostupnost kvalitetnog obrazovanja za svakog je individualno ljudsko pravo čije ostvarenje svaka država mora obezbediti ukoliko pretenduje da bude demokratska, a njeno društvo otvoreno.

Fond za otvoreno društvo